

MÅNADSREV OM MAT OG LANDBRUK I VERDA

Nummer 2 2025. Utgitt av Internasjonalt utval i NBS, redigert av Olav Randen. boksmia@online.no.

I desse breva finn lesaren internasjonalt materiale om mattilgangen i verda, frå FAO, La Via Campesina, Friends of the Earth og andre kjelder. Me skriv om aktuelle saker, nye analysar og bakgrunnsartiklar. Brevet blir sendt elektronisk til dei som melder interesse, bruk addresa over. Breva kan også lastast ned frå NBS sine heimesider.

Temaa for dette nummeret er Norden, med hovudvekt på Finland.

Har du som les, stoff du meiner bør inn i brevet eller andre tilbakemeldingar, så skriv – eller kontakt oss i Internasjonalt utval, adres seliste på side 4 i dette brevet.

MAT TIL 37 MILLIONER I NORDEN?

I 2013 tok en rekke nordiske landbruks- og miljøorganisasjoner initiativ til et forskningsarbeid om produksjonspotensialet i nordisk landbruk. Nordisk råd medfinansierte arbeidet, som fire år etter munnet ut i rapporten «Future Nordic Diets». Vi gjengir hovedtrekkene i presentasjonen av arbeidet fra daværende leder i NBS Merete Furuberg og leder i internasjonalt utvalg Stein Brubæk:

Rapporten viser at vi i Norden kan forsyne 37 millioner mennesker med mat dersom vi legger om vårt mat-system til bare å bruke lokale ressurser når vi produserer vårt kjøtt. Samtidig vil det økologiske fotavtrykket fra matproduksjonen bli redusert med 40%.

Den globale matproduksjonen fører til store utslipper av klimagasser og andre miljøproblemer. Dyrehold står for store deler av utslippet og mesteparten av klodens jordbruksland brukes til å dyrke dyrefor, mens animalske matvarer i begrenset grad bidrar til klodens matforsyning.

Rapporten «Future Nordic Diets» viser at en overgang til et mer ressurseffektivt landbruk hvor husdyr føres opp på lokale beiter og restprodukter, vil gi som resultat en reduksjon av klimagasser fra mat-systemer med over 40%. Dette forutsetter en reduksjon av kjøttkonsumet med ca. 70%. Likevel kan vi i Norge beholde dagens antall dyr på beite selv om en større deler av dyrkjorda vår brukes til korn, frukt og grønnsaker. Det meste av reduksjonen av kjøtt vil skje fra kjøttslag som føres av importerte ressurser og menneskemat. En slik omlegging av kostholdet vil gi nok mat til at vi kan fø 37 mill. mennesker i 2030 i Norden. I tillegg vil

en slik omlegging gjøre at vi kan beholde de politiske målsettinger som et variert landbruk over hele landet og spredt bosetting. Vi kan i tillegg oppnå et forbedret kulturlandskap siden beite i utmarka må øke på bekostning av beite på fulldyra jord.

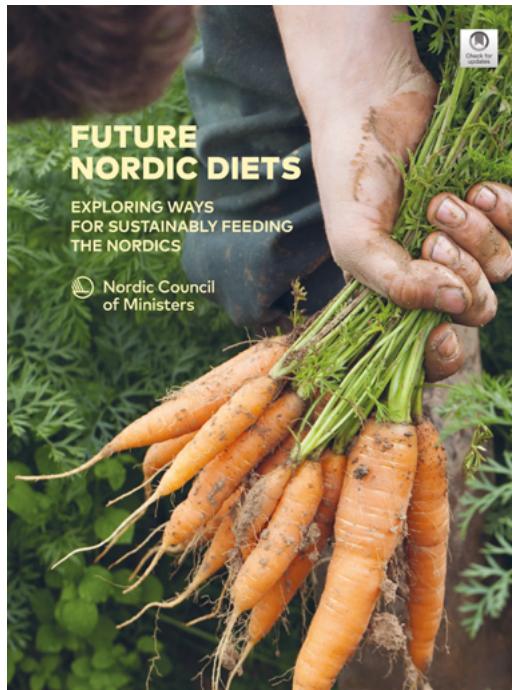
Ved en ytterligere omlegging til nærmest vegetarkosthold, vil man kunne oppnå hele 80% reduksjon av klimautslipp og fortsatt produsere nok mat til Nordens befolkning i 2030 til ca. 30

beitedyr, produsere mer mat og oppnå en stor klimagevinst. I denne studien er det kjøttslag som føres på importerte forvarer og menneskemat (korn) man reduserer forbruket av. Man skal ikke gå lang tid tilbake i tid i Norge for å finne et kosthold som inneholdt langt lavere andel kjøtt, ikke minst en daglig større variasjon ved at måltidet enten startet med en suppe eller ble avsluttet med en dessert. Forberedelser til og gjennomføring av måltidet optok en langt større del av dagliglivets gjøremål.

Skal man få til en slik utvikling, må våre politikere våge å innføre virkemidler som stimulerer til en sunn og bærekraftig matproduksjon basert på naturens premisser og ikke politisk ideologi. Det er et offentlig ansvar å initiere en politikk som sikrer både god folkehelse og en matproduksjon som sikrer tilgang på nok og sunn mat til en befolkning, produsert på en slik måte at man ikke ødelegger livsgrunnlaget for fremtidige generasjoner enten det gjelder matproduksjon eller klimaet.

Enkeltmennesker har også et ansvar i sitt forbrukervalg, men informasjon er for dårlig og kommersialiseringen av matvarehandelen er for stor til at alt kan basere seg på det frie markedet. Det samme er tilfelle med konsekvensene av feil forbrukervalg, både helse og klima. Skal vi få til en bærekraftig matproduksjon som ivaretar både god helse og er samfunnsnyttig treng vi visjonære politikere. Du kan innta lørdragsbiffen din med god samvittighet, forutsatt at den er produsert på lokale ressurser.

Her kan du lese hele rapporten:
<http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:norden:org:diva-5046>

mill. mennesker. Derimot vil vi i Norge med et slikt landbruk ikke ivareta de samfunnsoppgavene som landbruket i dag har, som landbruk over hele landet, levende bygder, spredt bosetting og kulturlandskap.

I den norske debatten er det det røde kjøttet som har vært definert som problemet. Denne studien viser at vi med fordel kan opprettholde andelen

DET FINSKE MIRAKELET

Dei siste 100 eller 150 åra har dei nordiske landa, Island, Norge, Danmark, Sverige og Finland teke steget frå å vere det me kan kalle normale europeiske fattigland til å bli blant verdas mest velståande land. Dei ligg i tetskikket på nesten alle indeksar for velstand og helse, og folk flest i Norden kan rekne med ein levealder på 84 år om dei er hokjønn og 81 om dei er karar. Framgangen blir gjerne forklara med rikelege og verdifulle naturressursar, høgt utdanningsnivå, små skilnader mellom folk, fråvær av krig, stabilitet, gode og pålitelige venner – og flaks. I sum blir det kalla Den nordiske modellen.

Det kan vere rett nok for fire av dei fem landa. Sverige har skogar og vasskraft og var lenge i global forkant i industriutvikling, Danmark er av dei få landa i verda som har gjort det bra på eksport av landbruksvarer og utstyr til landbruk, Island, som reiv seg laus frå Danmark i 1944, har fisk, og Norge fisk og frå rundt 1970 olje.

DET NEGATIVE

Men Finland? Svært mykje har gått i finnane sin disfavor:

- Finland låg under Sverige til i 1809 og vart så russisk provins, storhertugdømme, fram til 1917. Dei var i hovudsak styrté utanfrå, og verdiar gjekk austover frå Finland.
- Finland vart siste halvdel av 1860-åra ramma av ein svolt som tok livet av kanskje 150 000 menneske og førte til at mange flykta frå landet.
- Etter lausrivinga frå Russland fekk Finland ein borgarkrig som tok livet av rundt 36 000 menneske.
- I 1939 vart landet invadert av Russland. Etter vinterkrigen og framhaldskrigen var Finland eit utarma land, med over 90 000 krigsdøde, mange skadde, enker og farlause barn, øydelagde bygningar og tapte landområde.
- Fredsavtalet ved krigsslutt gjorde at dei måtte avstå Vest-Karelen, 11 prosent av landet, til Sovjetunionen, og i nord miste dei Petsamo med nikkelgruver og isfrie hamner. 400 000 menneske flytte frå Karelen til rest-Finland og måtte få nye bustader og levebrød.

- Medan dei andre nordiske landa fekk Marshall-hjelp, måtte Finland betale krigserstatningar. I åtte år gjekk pengar og i alt 340 000 jernbanevogner med maskinar og byggjematerialar til Leningrad og Moskva.
- Attåt vart Finland eit fråflyttingsland. Trekvart million finnar drog dei første tiåra etter krigen til Sverige, og flest unge menn som drog til industri- og anleggsarbeid, folk

Sidan 1938 for modrer med låg inntekt og frå 1949 alle har gravide modrer på fødselskontroll fått ein stor bag frå sosialvesenet med babyutstyr, vinterdress, teppe, sovepose, kjeledress for sommar- og vinterbruk, luve, strømpebukse, smekke, sokkar, votter, sengetøy, nattdrakt, neglesaks, handdukar, termometer, eit kosedyr og fleire ting, også hygieneutstyr for mora, i alt 38 artiklar. Biletet saksa frå sosialetatens heimesider viser innhaldet i ein finsk baby box eller fødebag frå 2023.

- landet sårt tróng sjølv. Tredelen av dei slo seg varig ned i Sverige.
- Midt imellom aust og vest var Finland eit sårbart land for ny innblanding, og dei la ned større innsats enn dei fleste i eit nasjonalt forsvar.
  - Om Finland er eit ressursrikt land, har ressursane i etterkrigstida vore mindre etterspurde enn til dømes fisk og vasskraft og olje frå Norge. Tømmer vart dårleg betalt då sediment og lettbetong for alvor kom i bruk, og tretjøre vart erstatta av oljemåling.

UFLAKS, UFLAKS

Så om me kan forklare noko av velstandsveksten i dei andre nordiske landa med flaks, må me seie at flaksen slett ikkje har vore på Finlands side. Når dei har teke steget inn i verdas tetskikt av land, må dei ha gjort mykje klokt trass i negative ytre forhold.

Tre finske historikarar skriv: «Jamfört med Vest-Europa var Finland i det 19. hundreåret eit avsidesliggjande, ikkje-utvikla og økonomisk uviktig land. Det har endra seg, og no i det 21. hundreåret har Finland vorte eit av dei rikaste landa i Europa.» Spørsmålet eg vil gi nokre famlannde svar på, er kva finnane har gjort betre enn andre.

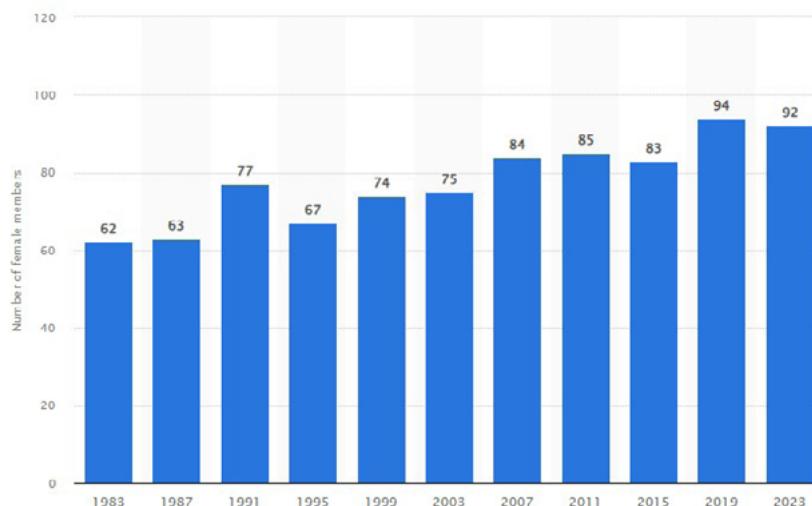
Ikkje slik å forstå at alt er bra i Finland, eller at alt er betre enn i andre nordiske land. Levealderen er litt lågare enn vår, arbeidsløysa hogare, arbeidspresset truleg hardare og sjølv-mordstala høge. Men medan me kan seie at det har gått bra i dei andre nordiske landa på grunn av gunstige utanforfaktorar, har Finland etter krigen – trass i ugunstige utanforfaktorar – gått raskare framover enn me andre.

FRÅ EKSPORT TIL SJØLVFOR-SYNING

Finnane hadde vond erfaringar med svolt-periodar og med open økonomi og eksport av landbruksmat fram til sjølvstendet hausten 1917. I staden vart ei hovudsak å bli sjølv-hjelpt både med mat og industrivarar. Eksport var for dei eit tillegg.

Utanfrå fekk dei råd av anna slag. Loysinga var så få i landbruk som råd, sa ekspertane. Når mat kan kjøpast billig frå andre land, må eiga befolkning i staden drive med industri og servicenæringer, sa rådgivarane. Finnane trassa råda. For å hjelpe dei som kom frå Karelen, tidlegare soldatar og soldatfamiliar parsellerte dei ut statsjord og eksproprierte vanhevda og lite nyttja jord frå storbønder og jordeigarselskap. Jorda vart til nye gardar, småbruk og dvergbruk, nesten femti tusen småbruk og like mange dvergbruk.

Finland har også no ein omfattande matberedskap, såleis med matkorn for seks månader og såkorn for fleire år, og spreidd utover i landet og med vekt på beredskap på gardane. Medan rundt ein av 50 yrkesutovarar i Norge, Sverige og Danmark arbeider innan landbruk, er andelen framleis dobbelt så høg, ein av 25, i Finland. Sjølvforsyningsprosenten er nesten 80, mot 40 her.

Kvinner i den finske riksdagen dei siste tiåra. Figur frå Statista

Framhald frå side 3

KVINNERS PLASS

Finske kvinner har arbeidd hardt for likestilling, demonstrert og organisert. I 1906, medan landet enno var russisk, fekk dei gjennomslag for at kvinner skulle ha røysterett og kunne veljast til riksдagen. Det gjaldt også kvinner

frå små kår. I valet året etter kom 17 kvinner inn, blant dei ei sydame, ei som levde av å vise, ei med baking og ei hushjelp, som dei første kvinnelege parlamentsmedlemmene i verda. Og slik heldt det fram. Nyleg hadde landet ei kvinnedominert regjering, og etter riksдagsvalet i 2023 er 46 % av repre-

sentantane kvinner.

Dei satsa på utdanning og skuleverk, bibliotek, vaksenopplæring og forsking. I Finland vart barneskulelærarar ei yrkesgruppe med harde utdanningskrav, hyppig etterutdanning og god lønn. Internasjonale undersøkingar har i fleire tiår vist at det finske skulesystemet ligg langt føre dei andre nordiske landa, og igjen med kvinner i fleirtal i mange utdanninger.

Militærkostnadene skil også. Finland og Norge har om lag det same innbyggjartalet og like stort areal, men finnane brukte, i allfall så lenge dei var utanfor Nato, berre 60 prosent av det norske forsvarsbudsjettet. Og likevel er det grunn til å tro at eventuelle okkupantar vil kvi seg vel så mykje for å invadere Finland som Norge.

Når Finland i FN-målingar framstår som landet med dei lykkelegaste innbyggjarane, har det truleg mest med tryggleik å gjøre. Finnane er ikkje mindre utsette enn andre for naturkriser og krig, men dei er tryggare på at dei har tilgang på mat og arbeid i ein krisesituasjon og at dei som styrer, vil stille opp for sine.

Frå svenske NOrdbruk har me fått tilsendt denne artikkelen:

GIVANDE BESÖK I NORGE

Förbundet Sveriges Småbrukare har genom tiderna haft sporadiska kontakter med Norsk Bonde och Småbrukarlag, NBS, vår systerorganisation i Norge. Som tidigare berätsats deltog vi med en handfull personer från Småbrukarna vid deras årsstämma, Landsmötet, för två år sedan. Under förra året hade vi ett återbesök i Sverige från deras sida för ytterligare samtal och fördjupning kring aktuella och gemensamma intressefrågor.

Nu var det åter dags för en kontakt mellan organisationerna då Småbrukarna deltog vid NBS landsmöte 2024, på Gardermoen. Det var även denna gång ett positivt mottagande av NBS ordförande Tor Jacob Solberg.

FÖRHANDLAR DIREKT MED STATEN

Småbrukarlaget har tillsammans med Norges Bondelag (läs LRF), förhandlingsrätt med norska staten om villkoren för norskt jordbruk. Småbrukarlaget har knappt 7000 medlemmar spridda över landet medan det större Bondelaget har ungefär tio gånger så många medlemmar. I många grundläggande frågor är man överens, men det finns också skillnader. Berikande oliheter som utgör en tillgång och något som uppskattas från politiken och samhället i övrigt. Något som uppskattas från politiken och samhället i övrigt. Rollen som avtalspart med staten medför också ansvar att verka genom olika kontaktytor och NBS har representation i ett femtiotal olika landsbygds- och lantbruksorganisationer. Dessutom är man

delaktig i ett antal, 26 stycken i dagsläget, tidbegränsade arbetsgrupper både på organisations- och statlig nivå.

Så tillkommer också NBS interna arbetsgrupper och närvärk, som för 2023 uppgick till 17, med varierande konkreta uppdrag, exempelvis: klimat- och hållbarhet, internationellt, utmark, rovdjur, spannmål, mjölk, nötkött, får, grisar, fågel, grönt, lokal mat, ekologiskt och förhandling. NBS har alltså en ganska omfattande organisorisk bas. Man har 12 anställda och förstas många förtroendevalda på tre nivåer. Verksamheten omsätter runt 18 miljoner norska kronor, varav medlemsavgifterna täcker ungefär två tredjedelar.

Landsmötet utgör därmed i praktiken en beslutsapparat som ska hantera hela denna organisatoriska mångfald i deras ansvar för norskt lantbruk och norsk landsbygd. Landsmötet samlade ungefär 175 formella representanter. Dessutom deltog ett fyrtiotal gäster från olika parter. Även bland de övriga gästerna fanns många intressanta kontakter.

Den stora frågan i fokus vid landsmötet var "ärliga tal". Med det syftas på de gemensamma beräkningsunderlag som de ärliga förhandlingarna utgår från. Man upplever från NBS att det inte fängar upp verkligheten på ett rättvisande sätt. Målsättningen är motsvarande ekonomiska och livsvillkor för bönder som för befolkningen i övrigt. Erfarenheten från de senaste förhandlingarna var att bondeorganisationerna ställdes inför faktum att gå med på en uppgörelse

som tyvärr går emot intentionerna om ökad livsmedelsproduktion och ökad självförsörjning. Det gick alltså att förutsäga en ökad press och en utslagning av småbruk och viss produktion.

Under dagarna hade vi också en gemensam diskussion om de möjligheter som följer efter höstens COP16-möte i Colombia och beslutet där om att FN-systemet inrättar en ny permanent arbetsgrupp för traditionell kunskap för urfolk och lokala samhällen

MINA REFLEKTIONER

NBS Landsmöte utgör ett väldigt intressant forum för att ta del av deras arbete, men också för en bredare inblick i norska förhållanden inom lantbruk och landsbygd, och inte minst för möjligheten till kontakter med andra relevanta aktörer.

Deras relativt omfattande verksamhet utgör förstas en spegel av jämförelsevis bättre villkor för norska bönder och småbrukare vilket bland annat gör det möjligt att samla ca 12 miljoner norska kronor genom medlemsavgifter.

Med all sannolikhet skulle en breddad organisatorisk mångfald kunna utgöra ett vitalisande inslag även i svensk jordbruks- och landsbygdspolitik, inte minst genom att bättre kunna lyfta fram småbrukens och de mindre jordbruken potential för att revitalisera sysselsättning och företagande i primärproduktion och livsmedelssektorn i många bygder och över hela landet.

KRISTIAN OLOFSSON

FINSK BEREDSKAPSLOVGIVING OG -POLITIKK

Finland har eiga, omfattande lovsgiving for forsyningstryggleik. Matberedskap i tilfelle krig og naturkriser er eit statleg ansvar, og lovsgivinga pålegg regeringa aktiv oppfølging. «Målet for forsyningsberedskapsarbeidet er at alvorleg forstyrring og unntaksforhold skal kunne handterast med nasjonale tiltak», skriv den statlege Forsyningssentralen. «Med å lagre varer og utstyr som er nødvendig for samfunnets funksjon førebud me oss på å trygge folks liv og ein fungerande økonomi i tilfelle alvorleg krise eller tilgangssvikt.» Dei legg mykje vekt på det dei kallar kontinuitetshandtering, hyppig forebung og øvingar i bedrifter, også gardsbruk, for å kunne meistre krisesituasjonar. Og dei har eit tett samarbeid mellom aktørar i næringsliv, sivilbefolking og statlege organ om beredskapstiltak.

Noverande *Lag om tryggande av forsørjningsberedskapen* vart vedteken i 1992 og gjort gjeldande frå året etter. Staten er

forplikt til å lagre råvarer og produkt som er nødvendige for folks liv, økonomiske aktivitet, nasjonalt forsvar og internasjonale oppgåver. For å trygge forsyningssberedskapen under alle forhold skal det også sikrast tilstrekkeleg beredskap til å produsere nødvendige varer og å styre produksjon, distribusjon, forbruk og utanrikshandel med målsetjing at minimumsbehov for befolkninga, nødvendig næringsliv og forsvar kan oppretthaldast, heiter det i paragraf 2 i lova.

Lagera skal vere slik at varene held seg og plasserte slik at dei kan takast i bruk og leverast til sluttbrukarar innan fastsette fristar. Dei lageransvarlege har i oppgåve å gi leveringshjelv viss det trengst.

Dette gjeld matvarer, spesielt korn til forbruk og såfrø, det gjeld oljeprodukt og ei mengd andre varer. Kornlagera skal vere til minst 6 månaders forbruk og er no tilstrekkelege til 9 månader. Lagera av såfrø held til fleire års bruk.

Arbeids- og næringssdepartementet har hovudansvar for beredskapen. I tillegg har kvart departement ansvar innanfor sitt arbeidsfelt. Eit eige *forsyningssberedskapsdirektorat* med styre og dagleg leiar koordinerer arbeidet. Direktoratet blir leia av eit styre med 9-11 medlemmer, av dei minst fire frå næringslivet. Dei blir valde for tre år i gongen. Regjeringa tilset administrerande direktør for direktoratet. Regjeringa oppnemner også 22–26 medlemmer i *Nasjonalt forsyningssikkerheitsråd*.

Kjelder: Informasjonsmateriell fra Försörjningsberedskapscentralen i Finland, Finlex: Lag om tryggande av försörjningsberedskapen, Macklean: Avisker: Livsmedelsförsörjning och krisberedskap, kunnskapsrapport utarbeidd av Lantmännen och Lantbrukarnas Riksförbund i Sverige 2021.

UNDROP OG NORGE

I fjor høst la to representanter for partiet Rødt i Stortinget, Geir Jørgensen og Marie Sneve Martinussen, fram et representantforslag om at Norge skulle slutte seg til FNs erklæring om rettene til småbrukere og andre arbeidsfolk i bygder (UNDROP). Forslaget skulle behandles 6. februar, men ble utsatt på grunn av regjeringsendringene. Nå er det satt opp på Stortings dagsorden 17. mars. Det er grunn til å tro at det behøves et sterkt press nedenfra, fra småbrukere, lokalpolitikere og andre, for et postivt vedtak. Nedenfor følger en pressemelding lederne i Norsk bonde- og småbrukarlag og Internasjonalt utvalg sendte ut før den planlagte behandlingen.

NORGE MÅ FØLGE FN

I 2018 fikk verdens småbrukere og bygdefolk ei ekstra julegave. 21. desember dette året vedtok generalforsamlinga FNs *erklæring om rettene til småbrukere og andre arbeidsfolk i bygder* (UNDROP).

I 28 artikler utdypar og konkretiserer dokumentet Menneskerettserklæringen for de 50 prosentene av verdens innbyggere som bor og arbeider i bygder. Det tar opp rett for samfunnets små til å hoste og forvalte naturressursar, til å leve fullverdig liv og å ha demokratisk innvirkning. Det handler om rett til utdanning, kunnskaper, juridisk hjelp, helsevern og sanitære forhold. Det legger vekt på kvinners situasjon og likeverdige rettigheter.

Forut for FN-vedtaket lå 20 års arbeid fra den globale småbrukerorganisasjonen La Via Campesina og mange støttespillere.

121 land sluttet seg til. 7 land, blant dem USA og Storbritannia, stemte mot. 54 land avholdt seg fra å stemme, blant dem de fleste vesteuropiske landene. I to land i vår del av verden, Portugal og Sveits, ble erklæringen grundig diskutert på forhånd, og disse landa stemte med flertallet.

Erklæringen er retningsgivende, ikke juridisk bindende. I de seks årene etter vedtaket har flere land vist til manifestet ved utarbeiding av egne lover og ved

rettsvedtak. Liksom Menneskerettserklæringen fra 1948 ble en global kursendring, kan dette dokumentet bli det.

Siden FN-vedtaket har vi i Norsk bonde- og småbrukarlag arbeidet for at Norge skal slutte seg til erklæringen. Det er også i tråd med nåværende regjering. I utenrikspolitikken vil regjeringen arbeide for en mer rettferdig verden og med sterk oppslutning om FN og folkeretten, og de vil gjøre kamp mot sult og matiskikerhet til et satsingsområde, vedtok regjeringspartiene i Hurdal høsten 2021.

I fjor høst la to representanter fra partiet Rødt fram forslag om norsk tilslutning til erklæringen. Forslaget kommer til behandling 6. februar. Da-værende bistandsminister Anne Beate Tvinnereim uttrykker i sin innstilling til næringskomiteen at regjeringen fullt ut deler intensjonene i erklæringen og har tatt initiativ til «at Norge vurderer å gi sin tilslutning til erklæringen på en passende måte, for eksempel neste gang saken kommer opp i FN».

En samstemmig næringskomite «delel intensjonene ... om at det er viktig å sikre de grunnleggende rettighetene til småbønder og rurale arbeidere». Rødt, SV og MDG ønsker tilslutning nå. Ap og Sps medlemmer «merker seg at regjeringen ... vektlegger å bedre situasjonen for småskala jordbrukere og andre som lever og arbeider i rurale områder».

Bedre situasjonen altså, men på «en

passende måte». Hva vil det si? Colombia og Guatemala har sluttet seg til erklæringen i ettertid. Det kan også Norge gjøre. Menneskerettserklæringen ble vedtatt av 48 land og har nå tilslutning av 193 land. Hadde de utsatt til en passende anledning dukket opp, ville hele prosessen ha stoppet. Det foreligger heller ikke, det vi kjenner til, noe varslet ønske om ny behandling av erklæringen i FN. Det sannsynlige er derfor at regjeringen med sin handlemåte har valgt å skyve spørsmålet ut i ubestemt tid og over til et nytt Storting.

For Norsk bonde- og småbrukarlag
Tor Jacob Solberg – styreleder
Stein Brubæk – leder Internasjonalt utvalg

INTERNASJONALT UTVAL NORSK BONDE- OG SMÅBRUKARLAG 2025

Leiar Stein Brubæk, e-post

stein359@gmail.com

Jens Erik Furulund, e-post jens-rik.furulund@gmail.com

Heidi Hogset e-post Heidi.Hogset@hiMolde.no

Audun Emil Tvedten, e-post audun.e.tvedten@gmail.com

Olav Randen, e-post boksmia@online.no